

HÖGSKOLAN
I HALMSTAD

HÖGSKOLAN I HALMSTAD

Telefon 035-16 71 00 - www.hh.se
Sektionen för humaniora

KURSPLAN

Sida 1 (4)
Kurskod: SV1001 / 8.2

Svenska språket (I-30), 30 hp

Swedish Language 30 credits

Grundnivå

Progression: I-30

Huvudområde: Svenska, grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav (GIN)

Kursplanen är fastställd av Forsknings- och utbildningsnämnden (2013-11-27) och gäller studenter antagna vårterminen 2014.

Kursens inplacering i utbildningssystemet

Kursen ges som fristående kurs.

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet.

Kursens mål

Kursens mål är att studenten ska tillägna sig grundläggande kunskaper i språkvetenskapligt synsätt och arbete. Kursen behandlar nutidssvenskan med fokus på svenska språkets roll i samhället nationellt och internationellt, svenska språkets struktur samt text och samtal i både teori och praktik. Kursen fokuserar på modern svenska, språkriktighet och svenskans roll i det moderna samhället, där svenskan samexisterar med andra språk. Den teoretiska analysförmågan ligger till grund för kursens praktiska moment där studenten arbetar med sina egna och andra kursdeltagares skriftliga och muntliga produktion. Vi koncentrerar oss på moderna texter som till exempel tidnings- och reklamtexter.

Svenska språket i Sverige och världen, 7.5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för svenska språkets situation i Sverige och i världen
- redogöra för minoritetsspråkens och engelska språkets situation i Sverige liksom deras förhållande till svenskan
- redogöra för principer för språkvård och språkvårdsorgan i Sverige
- redogöra för språkvetenskapens delområden och innehåll

Färdighet och förmåga

- resonera kring språkpolitiska frågor
- referera vetenskapliga artiklar om språkpolitik och språkvård

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kritiskt diskutera, analysera och argumentera för eller mot olika språkvårdsförslag.

Svenska språkets struktur, 7.5 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för svenska språkets struktur, uppbyggnad och fonologiska system
- redogöra för svenska språkets typologi i relation till andra språk
- redogöra för olika semantiska teorier

Färdighet och förmåga

- analysera svenska ords ordklassstillhörighet, morfologiska struktur och semantiska egenskaper
- analysera svenska satser såväl hierarkiskt som positionsgrammatiskt
- läsa en fonetisk text

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kritiskt diskutera relationen mellan grammatikbeskrivning, grammatiknorm och grammatik i användning i tal och skrift.

Texter och samtal, 7.5 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för grundläggande textanalytiska termer och teorier
- redogöra för grundläggande samtalsregler och teorier

Färdighet och förmåga

- använda ett flertal textanalytiska metoder på bruksprosatexter

- tillämpa enklare samtalsanalytisk metod på autentiskt material
- sammanställa ett urval aktuella vetenskapliga artiklar inom ämnesområdet

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- Värdera texters funktion utifrån olika kommunikationssituationer.

Retorik i tal, text och genrer, 7.5 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- redogöra för retorikens teoribildning

Färdighet och förmåga

- producera egna såväl skriftliga som muntliga texter inom flera olika genrer
- anpassa texter efter genrespecifika krav och aktuell kommunikationssituation
- tillämpa skrivregler och principer för textupbyggnad
- förbättra sina egna skriftliga och muntliga texter genom bearbetning

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- resonera kring grammatikens betydelse för textupbyggnad och språkriktighet
- kritiskt värdera, förmedla och reflektera kring utvecklingen av egna och andras texter.

Kursens huvudsakliga innehåll

Kursen består av följande fyra delkurser:

Svenska språket i Sverige och världen, 7.5 hp

Swedish Language in Sweden and Abroad, 7.5 credits

Delkursen ger en bred orientering dels om språkvetenskapen delar och innehåll, dels om dagens språksituation i Sverige, vilken inkluderar svensk språkpolitik och språkvård. Svenska språkets roll nationellt och internationellt diskuteras, liksom minoritetsspråken i Sverige och engelskans påverkan på modern svenska. Vidare behandlas Sveriges språkvårdsorgan och principer för språkvård. Dessutom diskuteras hur svenska språket kan studeras ur olika perspektiv inom den moderna språkvetenskapen.

Svenska språkets struktur, 7.5 hp

The Structure of Swedish Language, 7.5 credits

Delkursen handlar om det svenska språkets grammatiska struktur, fonologiska system och semantik. Fonem, ordklasser, ordböjning, ordbildning, betydelse och syntax behandlas. Studenten tränas i att analysera ord, fraser och satser med avseende på form, funktion och betydelse. Svenskans typologi och specifika strukturella egenskaper i relation till andra språk tas upp. Dessutom diskuteras relationen mellan grammatikbeskrivning, grammatiknorm och grammatik i användning i såväl tal som skrift.

Texter och samtal, 7.5 hp

Texts and Conversations, 7.5 credits

Delkursens huvudsakliga syfte är att studenterna ska förvärva kunskaper om och färdighet i att analysera texter, framför allt bruksprosatexter, och samtal. Fokus ligger på professionella texter som till exempel tidningstexter, reklamtexter och andra brukstexter. I samtalsanalysen ligger fokus på vardagliga samtal, men även institutionella samtal berörs. Kommunikationssituationens betydelse för olika texters och samtals utformning samt principer för textvård uppmärksammas också.

Retorik i tal, text och genrer, 7.5 hp

Rethorics in Speech, Texts and Genres, 7.5 credits

Delkursen syftar till att utveckla de studerandes förmåga att uttrycka sig effektivt i tal och skrift. Studenterna producerar själva en rad texter, i såväl muntlig som skriftlig form, som diskuteras i seminarieform. Det processinriktade arbetssättet sätts i fokus. Den klassiska retoriken, skrivregler och principer för textupbyggnad behandlas både teoretiskt och i samband med olika skriv- och talaruppgifter.

Undervisning

Undervisningen består av föreläsningar, grupparbeten och lektioner.

Examination

Som betyg för hel kurs används något av uttrycken Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examinationer sker muntligt och skriftligt. Delkurs 1 examineras genom en individuell redovisning, seminarier samt en skriftlig slutexamination. Delkurs 2 examineras genom individuella muntliga och skriftliga redovisningar samt en avslutande salstentamen. Delkurs 3 examineras genom löpande skriftliga analysuppgifter av texter och samtal samt en större slutuppgift som också redovisas muntligt. Delkurs 4 examineras genom löpande muntliga och skriftliga uppgifter, seminarier samt en avslutande skriftlig redovisning där studenten analyserar sin egen produktion utifrån retorikens teoribildning.

För betyget Väl godkänd på hel 30-poängskurs krävs betyget Väl godkänd på minst 22,5 hp.

Kursvärdering

I kursen ingår kursvärdering. Denna ska vara vägledande för utveckling och planering av kursen. Kursvärderingen ska dokumenteras och redovisas för studenterna.

Kurslitteratur

Delkurs 1 - Svenska språket i Sverige och världen, 7,5 hp

Andersson, Lars-Gunnar (red.). *Språkvård och språkpolitik. Svenska språknämndens forskningskonferens i Saltsjöbaden 2008* (Småskrift utarbetad av Språkrådet 10). Språkrådet, 2010. Kap. 1, 8-13

Dahl, Östen. *Språkets enhet och mångfald*. 2:a uppdaterade upplagan. Studentlitteratur, 2007. Kap. 1-3, 6.

Josephson, Olle. Engelskan i 2000-talets Sverige. Ingår i: *Engelskan i Sverige. Språkval i utbildning, arbete och kulturliv* (Skrifter utgivna av Svenska språknämnden 89). Svenska språknämnden, 2004, s. 7–24. (17 sid.)

Josephson, Olle. *Ju. Ifrågasatta självklarheter om svenskan, engelskan och alla andra språk i Sverige* (Skrifter utgivna av Svenska språknämnden 91). 3:e upplagan. Norstedts, 2011. (203 sid.)

Melander, Björn. Språkpolitik och språkvård. Ingår i: Sundgren, Eva (red.) *Sociolingvistik*. 2:a upplagan. Liber, 2013, s. 310-335. (25 sid.)

Melander, Björn. Vinna eller förvinna. Om svenskans användning i EU-sammanhang. Ingår i: *Engelskan i Sverige. Språkval i utbildning, arbete och kulturliv* (Skrifter utgivna av Svenska språknämnden 89). Svenska språknämnden, 2004, s. 152–173. (21 sid.)

Mål i mun. Förslag till handlingsprogram för svenska språket: betänkande (Elektronisk). Kommittén för svenska språket, 2002. (398 sid.)

Språk för alla – förslag till språklag (Prop. 2008/09:153) (Elektronisk). Regeringskansliet, 2008. Tillgänglig: <www.regeringen.se/sb/d/108/a/12228> (60 sid.)

Sveriges officiella minoritetsspråk. Finska, meänkieli, samiska, romani, jiddisch och teckenspråk: en kort presentation (Skrifter utgivna av Svenska språknämnden 86). Svenska språknämnden, 2003. (76 sid.)

Värna språken – förslag till språklag (SOU 2008:26) (Elektronisk). Regeringskansliet, 2008. Tillgänglig: <www.regeringen.se/sb/d/108/a/100959> (258 sid.)

Delkurs 2 - Svenska språkets struktur, 7,5 hp

Andersson, Lars-Gunnar. *Språktypologi och språksläktskap*. 4:e upplagan. Liber, 2001. (95 sid.)

Bolander, Maria. *Funktionell svensk grammatik*. 3:a upplagan. Liber, 2012. (236 sid.)

Bolander, Maria. *Funktionell svensk grammatik. Övningsbok*. 3:a upplagan. Liber, 2012. (75 sid.)

Platzack, Christer. Bisatser, huvudsatser och andra satser. Ingår i: Telemann, Ulf (red.) *Grammatik på villovägar* (Skrifter utgivna av Svenska språknämnden 73). Almqvist & Wiksell, 1987, s. 79–86. (8 sid.)

Platzack, Christer. Huvudsatsordföljd och bisatsordföljd. Ingår i: Telemann, Ulf (red.) *Grammatik på villovägar* (Skrifter utgivna av Svenska språknämnden 73). Almqvist & Wiksell, 1987, s. 87–96. (10 sid.)

Vogel, Anna. *Språket, kroppen och tankarna. Introduktion till kognitiv semantik*. Studentlitteratur, 2011. (110 sid.)

Delkurs 3 - Texter och samtal, 7,5 hp

Björkqvall, Anders. *Den visuella texten. Multimodal analys i praktiken*. Ord och stil 40. Uppsala, Hallgren & Fallgren, 2009. (176 sid.)

Engdahl, Elisabet & Londen, Anne-Marie, *Interaktion och kontext. Nio studier av svenska samtal*. Studentlitteratur, 2007. (kap 1. + valda delar läses enligt anvisning)

Hellspång, Lennart. *Metoder för brukstextanalys*. 1:a upplagan. Kap. 1-3, 5-6, 13, 15-18, 24 samt där till hörande tillämpningar i kap. 29. 2010.

Josephson, Olle (red.) *Textvård*. 2:a upplagan. Stockholm: Norstedts akademiska förlag. Småskrift utgiven av Svenska språknämnden 94. 2010 (kap. 1 + valda delar läses enligt anvisning)

Ledin, Per (1999). *Texter och textslag - en teoretisk diskussion*. Rapport nr 27. Institutionen för nordiska språk. Lunds universitet.

Norrby, Catrin. *Samtalsanalys. Så gör vi när vi pratar med varandra*. 2:a upplagan. Inledning samt kap. 6-10. 2004. (ca 60 sid.)

Wirdenäs, Karolina. Samtal och samtalsforskning. Ingår i: Sundgren, Eva (red.) *Sociolingvistik*. 2:a upplagan. Liber, 2013, s. 199-235. (35 sid.)

Dessutom tillkommer 3 aktuella vetenskapliga artiklar ur *Språk och stil*.

Delkurs 4 - Retorik i tal, text och genrer, 7,5 hp

Hellspång, Lennart. *Konsten att tala. Handbok i praktisk retorik*. 3:e upplagan. Studentlitteratur, Lund, 2011. (ca 330 sid.)

Hellspång, Lennart. *Konsten att tala. Övningsbok i praktisk retorik*. 3:e upplagan. Studentlitteratur, Lund, 2011. (168 sid.)

Språkriktighetsboken. 2:a upplagan. (Skrifter utgivna av svenska språknämnden). Norstedts, Stockholm, 2011. (Valda delar).

Stömquist, Siv. *Skrivboken. Skrivprocess, skrivråd och skrivstrategier*. 6:e upplagan. Gleerup, Malmö, 2010. (268 sid.)

Åslund, Leif. *Tal i tiden. Antologi med introduktioner och arbetsuppgifter för gymnasie- och högskolestudier*. Stockholm: Natur och Kultur, 1994 (valda delar)

Dessutom tillkommer ett urval aktuella artiklar ur *Retorikmagasinet*.